

ECHO

ZAGŁĘBIA NAFTOWEGO

Tygodnik dla spraw społecznych, gospodarczych i politycznych.

Nr. 32. (77)

Drohobycz-Borysław, niedziela dnia 10 sierpnia 1930.

Rok II

Legjoniści i Zawiść wydziedziczonych z idei.

w pierwszym szeregu.

Szesnaście lat minęło, jak wyruszyła w bój Pierwsza Kadrowa.

Szesnaście lat temu rzucił Komendant na szalę wielkiej wojny czyn zbrojny Legionów.

Jak w latach poprzednich tak i teraz, my, legjoniści spotkamy się na wspólnym Zjeździe. Jak co roku nawiążemy serdeczną nić koleżeństwa z bracią żołnierską, rozsianą po całej Polsce, usłyszymy wskazania na rok najbliższy z ust „starszych z pośród nas”, których mianował Komendant.

Zamanifestujemy żywiołowo, gromadą, gotowość do czynnej służby dla kraju w myśli wskazań Józefa Piłsudskiego, w duchu naszej już własnej legionowej tradycji.

Oczyścimy się w słonecznych wspomnieniach walki i chwały ze zwątpień dnia poprzedniego, z szarzyzny, w której czasem rdzewieje rogała dusza żołnierska.

Politeśmy szeregi nasze . . .

I znowu stanęmy do pracy w społeczeństwie, do tej ostatniej pracy państwowej, którą przed czterema laty na nasze legionowe pokolenie włożył Komendant.

Idziemy naprzód w imię potęgi i mocy Państwa polskiego, idziemy ze społeczeństwem, dla szczęścia narodu, dla chwały pokoleń. . .

I mamy jedną tylko ambicję i dumę. — tę samą z 1914 roku:

Do walki, do pracy ofiarnej i bezinteresownej dla Polski chcemy iść w pierwszym szeregu!

Posel Dr. Bronisław Wojciechowski.

Na Zjazd do Radomia udaje się z Borysławia 45 legjonistów. Wyjazd ze stacji Borysław dnia 9 b. m. (sobota) o godz. 14:21 specjalnym wagonem.

Zbiórka na dworcu o godz. 14.

Spistość obozu legionowego oddawna była solą w oku i przedmiotem zazdrości dla kierowników przedsiębiorstw partyjnych. Węzły tradycji bojowej i wspólnych wartości moralnych, które łączyła generała na wysokim stanowisku z pracującym w zapadłym kącie prowincji b. legjonista, okazały się mocniejsze od wszelkich innych węzłów — klasowych, zawodowych, towarzyskich lub partyjnych. Rozerwać je za wszelką cenę — stało się głównym celem stronnictw opozycyjnych od czasu, gdy uświadomiono sobie, że każdy legjonista, rzucony osem w jakikolwiek część państwa, staje się ośrodkiem krystalizacyjnym obozu Marszałka Piłsudskiego.

Inwazja stronnictw na teren legionowy jakkolwiek trwa od dłuższego czasu — dopiero w ostatnich tygodniach poprzedzających doroczny Zjazd legjonistów w Radomiu, weszła w okres nasilenia i wzmoczenia ucisku. Stronnictwa, które poprzednio nie wykazywały żadnego zrozumienia ani zainteresowania dla ideowych potrzeb i pragnień b. legjonistów, teraz niejako „odkryły” skarb ich przeszłości legionowej i po oszacowaniu jego konjunkturnej wartości — wysuwają go na pokaz publiczny. W próbach bowiem rozbijania od zewnątrz jedności legionowej dużą wagę przywiązuje się do stworzenia pozorów, jakoby wchodził w grę jakiś „rozłam” samorzutny, powstały w środowisku prawdziwie legionowym.

Jedynie bolesną rzeczą jest tu fakt, iż do zainicjowania niecnej komedii rzekomego „wewnętrznego rozłamu” dali się użyć ludzie, których nazwiska cieszyły się niegdyś wśród legjonistów sentymentem, a przynajmniej równym zaszczytem szacunkiem. Mylą się jednak menery partyjni sądząc, iż te uczucia, które w obozie legionowym żywiono np. dla Andrzeja Struga lub p. Thugutta za czynny ich i przeszłość legionową — dadzą się zdyskontować dla ich rozbijackiej roboty. Panowie Strug i Thuggut odeszli już dawno sami od obozu i od ideologii legionowej, a natomiast ugrzęźli w życiu partyjnym. Niewolno im więc dzisiaj rościć sobie żadnych pretensji, a tym mniej praw do tego, by uznanie za ich prze-

szłość rozciągnięto i na ich — działalność obecną. Nie ma również prawa zgłaszania takich pretensji z tytułu przeszłości poseł Stanisław Arciszewski, który rycerską szpadę oficera Legionów zamienił na czerwony goździk w klapie partyjnego działacza, nie spsstrzegając nawet, jak upodabnia się do „ludzi łańcuchowych”, chodzących wzduż zamkniętego koła partyjnych doktryn i interesów.

Rzecz jasna, iż nieudolne te próby, rażące przedewszystkiem niezajomością psychologii b. legjonistów nie są w niczem bynajmniej „groźne” dla obozu legionowego. Zapewne tu i ówdzie pojedyncze jednostki, oderwane od środowiska, nie wytrzymają nacisku, ulegną wpływowi destrukcyjnym i dadzą się użyć jako narzędzie w rękach partyjników. Historia Legionów jednak zna tragiczniejsze jeszcze załamania, jakie przeżywały poszczególne legjoniści w obliczu różnorakich orientacji, na rozdrożach zmiennej losów wojny. A wszelkie przytem rozczarowania, gorzkie choć chwilowe zawody, i niemożność wytrwania w pozornym bezsenie posłuchu — wyrażały się zawsze z zastanawiającą prawidłowością w opozycji owych jednostek przeciwko Józefowi Piłsudskiemu. Metoda atakowania bezpośrednio osoby Józefa Piłsudskiego nie jest więc bynajmniej nowym i oryginalnym wynalazkiem Centrolewu. Dwie zwłaszcza daty w historii Legionów są pod tym względem wysoce pouczające, a sens ich długo jeszcze nie przestanie być dla wszystkich „rozczarowanych” aktualnym.

Pierwsza — to ów dzień października 1916r. kiedy ówczesny Brygadjer Piłsudski podał się do dymisji. Niezrozumienie istotnych, lecz jakże dziś dla nas jasných, pobudek tego kroku Komendanta — wywołało falę narzekani, rozczarowania i zniechęcenia. W niecały rok później (lipiec 1917) rozkaz J. Piłsudskiego: — „odmówić przysięgi i dać się internować”, — napotkał również na zdecydowany opór niektórych jednostek z pośród legjonistów i kół politycznych. Wybitny dziś członek Centrolewu, podpisujący manifesty do b. legjonistów, jednym słowem p. Thuggut — w ówczesnym organie Stronnictwa Niezawisłości Narodowej ostro potępiał stanowisko Piłsudskiego i wzy-

wal legionistów, w wbrew rozkazowi złożyli przysięgę. Była garść takich którzy poszli za głosem p. Thugutta.

Być może więc, że i dzisiaj znajdzie się garść która da się zwaći syrenim głosem pp. Thuguttów, nie mogąc wytrzymać nowej próby charakteru.

DR. HENRYK SEIDLER.

Gdzie przyczyna zła ?

Kwestja kryzysu parlamentaryzmu, to problem aktualny nie tylko u nas, ale i w całej Europie. Włochy, Hiszpanja, Francja, Niemcy i t. d. przeżywają w całej pełni. Ba, w klasycznym kraju parlamentaryzmu i jego kolebce, w Anglii, zaznaczają się coraz silniejsze rysy, podnoszą się coraz gwałtowniej glosy krytyki.

Świadomość, że coś jest nie w porządku z systemem parlamentarnym, doszła już do ogółu społeczeństwa. Skonkretyzowanie jednak przyczyny zła dla przeciętnego obywatela, nie zajmującego się specjalnie problemami politycznymi, jest rzeczą trudną. Niemiej odpowiedź na pytanie, gdzie przyczyna zła nie nasuwa większych trudności. Wymaga ona jedynie pewnej orientacji w historii i pewnej odwagi w myśleniu.

W pierwszym wypadku stwierdzić trzeba wplw genę parlamentaryzmu europejskiego. Ołd wpływ na rozwój jego wywarły wzory angielskie i doktryny Locke'a, Rousseau'a i Montesquieu'go, przyczem preponderancja doktryny była tak silna, że ta nowa forma państwa powstała przedewszystkiem pod ich wpływem.

Równocześnie z powstaniem i rozwojem parlamentaryzmu, w dziedzinie gospodarczej, panowała wszechwładnie teoria liberalizmu kapitalistycznego, która spowodowała, że rola państwa ograniczała się do działań natury wyłącznie politycznej.

Tymczasem narastająca konkurencja gospodarstw i widna coraz silniejszych konfliktów wzajemnych kazały państwu, jako takiemu, dbać o coraz to większą opiekę nad każdym obywatelem, w przyczem dano mu odpowiednich warunków, przysiężąc go do siebie i moc od niego wymagać największych ofiar w obronie granic.

Ale rzeczywistość przejdzie nad nimi do porządku, jak przeszła w roku 1916-tym i 1917-tym. Obozowi legionowemu żadne próby rozbiłkackie nie zrobiła nic. Przeciwnie, wzmożnią go jeszcze i skonsolidują.

S. K.

Rozpoczęła, jeszcze przedwojną ingerencja państwa w sprawy gospodarcze, wzmagając się w czasie wojny, po jej zakończeniu, doprowadziła silą faktów przy wydatnym wpływie idei socjalistycznych do etatyzmu a więc do przycięcia przez państwo olbrzymich zadań gospodarczych.

W ten sposób uległa zmianie rela państwa — ale nie uległa równocześnie zmianie struktura parlamentu. Parlamenty, jako instytucje, tworzone pod kątem politycznym, będąc głównym „organem wszechwładztwa ludu” — musiały i muszą więc w dzisiejszych zmieniających warunkach zawodzić.

Parlamenty, oparte na dotychczasowych zasaach — to „gaspęce światy”.

Silą bezwładności — to czynnik przeolbrzymi: bezwładności myślenia większe ścł społeczeństwa, to również potęga. I na tej potęgę oparty jest ląd dzisiejszego i dotychczasowego parlamentaryzmu.

Koniec bloku mniejszości.

Prawie jednocześnie ukazały się w dwóch organach żydowskich: w „Naszym Przeglądzie” i w „Hajnicie” zapowiedzi o wycołaniam się żydów z bloku mniejszości narodowych — przyczem w „Hajnicie” zapowiedź ta wyrażona jest w formie kategorycznej piórem samego posła Grünbauma.

Posel Grünbaum, jeden z twórców bloku mniejszości omawiając rezultaty wyborów uzupełniających w okręgach Kowla i Świeciana, stwierdza, że „dawni sprzymierzeńcy z Bloku, Ukraińcy, rozłamali się na dwie grupy („Undo” i „Sel-Rob”)”, — a zatem: „wy-

Polityka i ekonomia to jak ogień i woda. Parlamenty, jako organy tworzone pod kątem il politycznym, będąc najistotniejszym czynnikiem w chwili, gdy państwo ma dziś przed sobą olbrzymie zadania gospodarcze, musiały stać się przyczyną kryzysów państwowych i przyczyną pogłębiania kryzysów gospodarczych.

Polityka np. także upaństwowić koleje, w uzależnić od państwa, względnie od rządzących partij tyśiące ludzi — ekonomia zaś żąda czegoś wręcz przeciwnego. I tak samo w całym szeregu innych przypadków. Tu więc leży przyczyna zła.

Jesli jednak w dzisiejszych warunkach parlamentaryzmu, w dotychczasowej formie, przetrzył się — nie znaczy to, że nie spełnił swej roli dziejowej. Przeciwnie, spełnił olbrzymie zadanie, bo oło pogłębił demokrację społeczną, i to tak, że, powstały dzięki temu rozwój cywilizacyjny i poziom obywatelski mas, wyklucza bezwzględnie wszelkie nawroty do czasów minionych.

Parlamentaryzm, pociągając za sobą nową strukturę państwa sprawił pośrednio, że w miejsce poddanych, stworzył obywateli, w miejsce prywatnych posiadłości monarchów, stworzył terytorja państwowe usunął krzywdy społeczne, wprowadził nowoczesne pojęcia sprawiedliwości, sensu stricte i społecznego.

Spełniwszy te zadania — parlamentaryzm dziś w obecnej swej formie, skończył się i wymaga gruntownej reformy. Jesli to jego „skończenie się” nie ma pogłębić kryzysów państwowych i gospodarczych.

Preponderancja czynnika politycznego oto była i jest dziś przyczyna zła w parlamentaryzmie. Preponderancja ta była dobrą, gdy toczyła się walka z absolutyzmem monarchicznym — dziś jest ona szkodliwym anachronizmem.

Nowa placówka kobieca w Drohobyczu.

Dnia 18 lipca br. została otwarta w Drohobyczu przez Oddział Związku Pracy Obywatelskiej Kobieta nowa placówka: „Ognisko dla Służby Domowej pod wewz. św. Teresy”. Poświęcenia dokonał Ksiądz Dziekan Dr. Kotula w obecności p. Posia Wojciechowskiego, Komendanta P. K. U. p. majora Chomasa oraz licznie zebranej publiczności. Pan Prezes Reutl, nieobecny wówczas w mieście nadałst depeszę z życzeniami.

Nowa ta placówka, cicha i skromna zewnętrznie, jest jednak placówką dużej uwagi, jest terenem wychowania rzecz kobiecych. Celem Ogniska jest odczytanie opieki fizycznej i moralnej nie właśnie jednolite kobiece, które pozostawione sobie, bez należytych zasad, bez oparcia moralnego, często zupełnie młodzieńkie, spychane bywają warunkami życiowymi z drogi, jaką iść powinna każda zdrowa moralnie kobieta, przysła matka i wychowawczyni obywateli kraju. Celem Ogniska jest uświadomienie obywatelskie i wyrobienie godności kobiecej w dziewczętach i kobietach, pracujących jako służące domowe, wyrobienie w nich obowiązkowości, sumienności, nauce, za pomocą kursów gospodarskich fachowego traktowania swych obowiązków. Za lat parę kiedy Ognisko się rozwinie, obejmie wtedy i świetlicę i stały kurs gospodarski i komplety szycia, kroju, — jednym słowem — warsztat robót kobiecych.

Oddział Zw. Pr. Ob. K. podjął się ciężkiej pracy, mającej na celu podniesienie poziomu moralnego i duchowego tych istot, które są przecież głównym i najbliższemu pomocnicami każdej gospodyni domu, istot, przez wieki całe poniewieranych, kołafionych, znajdujących się często jakby poza nawiasem życia.

Zdawalo by się że po trudzie, włożonym w zorganizowaniu tej nowej i przynac należy nieznannej w naszym Zagłębiu placówki, po wysiłkach jakie włożyły członkinie Oddziału w urządzenie Ogniska własnoręcznie szycząc, czyszcząc, malując łóżka i stoly, — zdawalo by się, że po poświęceniu i otwarciu spracowane panie odetchną z ulgą mając już przed sobą pracę utrzymania i prowadzenia Ogniska. Ale marzenie o zasłużonym odpoczynku chwilowym było tylko złudzeniem: trzeba było przystąpić do walki z własnym społeczeństwem o rację bytu nowej placówki kobiecej.

I smutne to bardzo, ale jakże rzeczywiste: pierwszym były właśnie kobiety, panie domu, które przyszły do wręcz niespodziewanego wniosku, że „zbytnie uświadomienie obywatelskie tylko zepsuje służbę”, tak jakby one wogóle dotychczas jakośkolwiek uświadomienie w tym kierunku posiadały. Popierając ten wniosek argumentem, że służące już są dostatecznie zle, a „te związki i ogniska zdemoralizują je do reszty”.

Tak, przez długie wieki jedynymi wychowawczyniami tych rzecz kobiecych były poszczególne gospodynie i panie domu, które je prowadziły do cywilizacji, wieszczając zasady, urabiając ducha. Maćmy też doskonałe rezultaty: dobra, sumienna, i uczciwa pomocnica domowa jest dziś okazem niemal muzealnym. Wszczępiliśmy w nie, przedewszystkiem zamalowanie do próżnego strojenia się, rozrzućnie, niepunktualności, niesumienności, brak wstępciej odpowiedzialności i t. d. i t. d. Zresztą wystarczy pomówić z pierwszą z brzegu panią domu, aby usłyszeć cały rejestr tych „braków”. Lecz jakżeżi dziewczynie się zupełnie w głowie przewróci, jeżeli będzie miała zapewniony kąt w „swoim” domu, przestanie drożyć miejscem służby, bo każdej chwili

znajdzie spokojny kąt i łóżko! Niby one dotychczas „drożyły” specjalnie swą służbą.

Ale czy twierdząc o demoralizacji panie interesowały się stanem rzeczy, jaki panuje w pośredniczek — żydów, gdzie nasze służące korzystają z kilkodniowej i kilkotygodniowego schroniska i skąd je bierzemy do naszych domów? Czy zapytały w jakich warunkach mieszkają tam te, którym niejednokrotnie powierzamy opiekę nad dziećmi i do mam.

Nie myślę, że niema potrzeby bronić racji bytu tego rodzaju placówki, gdzie chcemy prowadzić zmusną a powolną walkę z instynktem, tym głównym i jedynym kierownikiem psyche dziewczyn, przychożące do miasta na służbę, — gdzie chcemy walczyć z najrozmaitszymi występkami, aż do zbrodni dzieciobójstwa, popielniami przez te nieświadome i nieuświadomione siatrzce nasze. Czyż nie pierwszym obowiązkiem każdej kulturalnej kobiety jest pomoc okazana tej wyklęowanej dziewczynie, słępo nadążającej wady swej panie? Czyż to, o gdzieindziej dawno jest uznane za naturalne i niezbędne u nas musi ciężko wywalczac swe prawo do życia?

Nie, nie wolno krytykować zawczasu i wyszukiwać złych stron w każdej nowej pracy trzeba natomiast zrozumieć cele i intencje tego rodzaju poczynają, trzeba pomóc tym przedewszystkiem, którzy mają na celu robizanie złomów cennoty zalegających jeszcze nizin naszego narodu, którzy z tych złomów — krusza bodaj kawałek po kawałku, aby to upragnione światło kultury p o w s z e c h n o e i zająsniało jaknajprędzej — oto jest praca godna każdego obywatela, a przedewszystkiem kobiety — polki!

L. Chomowa,

wschodnich może wyjątek na korzyść jedynie nacjonalistom ukraińskim lub białoruskim. Wybór ukraińca i łódzkiego, w okręgu Kowia, w lipcu r. b. przeprowadzony głosami prawie wyłącznie żydowskimi, jest znakomitą potwierdzeniem dla tych przeciwników bloku, który taki właśnie rezultat swym współwyznamcom-żydom przepowiedział.

Pozatem istnienie bloku mniejszości dzieliło obojętność w Polsce na dwa odmiennie jeden — malopolski i który do utworzenia bloku nie dopuścił w imię odrębnych interesów żydowskich — oraz drugi z zaboru rosyjskiego z postem Grünbaumem na czele, który znów nie osiągnął obyczajowych wyborów korzyści, — znalazł się poza namiastkiem sam ortodoksyjnych, robotników z Bundu i innych gdzieślegdzie grup ludowych („Polkistów”).

Niezależnie od tych względów mandatowych, — pos. Grünbaum, jakkolwiek nie odznacza się realizmem politycznym i właściwy mu jest raczej „geometryczny” sposób rozumowania według metody wszystkich doktrynerów, — przekonał się pod naciskiem rzeczywistości, iż spokojna ludność żydowska ponad o-

pozycyjne gesty i mowy postów z bloku mniejszościowego wyżej ceni gospodarce korzyści, dające się osiągnąć jedynie z lojalnego stosunku do Państwa.

Ten wyraźny wzrost lojalizmu w masach żydowskich i odwrócenie się ich od sojuszu z hajdamactwem politycznym innych mniejszości narodowych — rozpoczął się bezpośrednio po przewrocie majowym i trwa w dalszym ciągu bez przerwy do dzisiejszego dnia.

Odzęgnięty się więc od wznowienia bloku mniejszości, powstające z inspiracji i wydanej pomocy zagranicy, pos. Grünbaum ratuje tylko reszki swych wpływów politycznych. Wśród sjonistów malopolskich „wojująca” Ideologia postu Grünbauma nie znalazła dotąd popularności. Sam sjonizm po ostatnich wypadkach w Palestynie stracił dużo ze swej siły atrakcyjnej. Tem większe szanse przy najbliższych wyborach zyskuje więc w obecnej sytuacji ugrupowania żydowskie, zwalczane przez posła Grünbauma. Nie ulega wątpliwości, że grupy te mogą uzyskać parę mandatów bez żadnych trudności.

S. K.

Zjazd przemysłowców naftowych.

Data 20 lipca b. r. odbył się w Drohobyczu w sali posiedzeń Rady miejskiej zjazd krajowych przemysłowców naftowych przy udziale producentów borysławskich i delegatów zagłębia naftowych wschodniej i zachodniej Malopolski.

Zjazd wybrał jednogłośnie na przewodniczącego p. in. Władysława Dunkę de Sajo, który w przemówieniu przedstawił cel zjazdu i sytuację, jak panuje dziś w przemyśle naftowym. Inż. Dunka de Sajo oświadczył, że w roku 1919 gdyśmy obejmowali Malopolskie kopalnie nafty, pięknie prosperujące nasze ówczesne kopalnie posiadały około 80,000 wagonów produkcji rocznej i przeszło 60,000 wagonów zapasów ropy.

Wszystkie nasze polskie przedsiębiorstwa prosperowały wspaniale. — W rękach naszych leżała kwestja przemysłu i jego przedstawicielstwo. Istniejąca zaś wówczas firma zagraniczna jak „Premier”, „Dąbrowska”, „Fanto”, „Nafta” etc. stały na brzegu ruiny i bankructwa a właściciele ich zmieniali się prawie co miesiąc.

Cała Europa nie miała wówczas produkcji ani zapasów ropy i nafty. Kopalnie innych państw europejskich leżały zniszczone wojną, nasza ropa była wówczas rozesztywana i płacono na wagę złota po 800 i 400 dolarów za wagon.

Dziś o 12 latach naszej własnej państwowości gdy przemysłowy rumuński doszedł do niebawmych wspaniałości, a przemysł naftowy w Niemczech, Czechosłowacji, Włoszech etc. rozwija się coraz piękniej, my stajemy z naszym przemysłem na brzegu przepaści, dawna produkcja nasza zmalała do minimum, przedsiębiorstwa krajowe zrujnowane są do szękaży a resztki naszej dawnej produkcji i całe wpływy i reprezentacja nafty, leży w rękach zagranicznych koncernów naszych francuskich oligarchów, którzy pod formą kartelu naftowego wywyższają resztkę soków żywotnych z naszego przemysłu naftowego i naszego społeczeństwa polskiego.

Powody tej strasznej katastrofy nie leżą w naszej nieudolności, nie leżą w braku odpowiednich rozpoznanych terenów na naszym Podkarpaciu i nie leżą w jakiejś wyjątkowo niekorzystnej koniunkturze naftowej, lecz są spowodowane tem, że od chwili objęcia przez nas przemysłu naftowego w roku 1919, stanęliśmy odrazu na fałszywym punkcie i przez cały ten czas 21 prowadziliśmy fałszywą państwową politykę naftową.

Objawiały w spadku po Austrii jedną wielką rafinerię (Polmin) w Drohobyczu, stanął ówczesny Rząd nasz na fałszywym stanowisku, że jest rafineriem i uzgodniwszy interesy swoje z interesami pozostałych u nas w kraju i bankrutujących wówczas zagranicznych koncernów rafineryjnych, zerwał ostrze swej polityki naftowej przeciw własnym krajowym producentom i przez całe następnie lat 12 pomógł naszym przeciwnikom i przedstawicielom samobójczą polityką z konsekwencją do końca prowadzoną była przez wszystkie następnie rządy.

Dla tej polityki zamknęto producentom w roku 1920, zagraniczne rynki zbytu surowca, oddano ich na wyzysk obcych rafineriów w kraju zbito cenę ropy z 400 dolarów na 86, a nawet 60 dolarów

podczas znanej dewaluacji marki polskiej, dając tem samem rafinerijnym pasorzytom przeogromne zyski kosztem upadających stale krajowych producentów ropy.

Skutkiem tej smutnej i nieobliczanej polityki były następnie zatrzymanie wierzchołków naftowych a w dalszym następstwie ogromne zmniejszenie się produkcji, bankructwa i ogromne straty przemysłowców krajowych i krajowych kapitałów w przemyśle naftowym dawniej zaangażowanych.

Zniesiono Państwową Radę naftową w której polscy przemysłowcy byli silnie reprezentowani mogli wobec rządu bronić swoich interesów, przy pomocy kapitałów zagranicznych wyparto nas z krajowego Towarzystwa Naftowego, tej dawnej naszej polskiej ostoji, odebrano nam prawa obrony przemysłu i doprowadzono do zupełnej ruiny a wraz z nim doprowadzono do ruiny i całej naszy dawny świetnie prosperujący przemysł naftowy.

A na gruzach tego przemysłu utył bankrutujący w roku 1919 kapitał zagraniczny wyobryzłymi do niedziwnych u nas dawniej wielkości koncernów i objął przy swej 60 proc. wysokości produkcji monopol reprezentacji i zastępstwa naszego całego przemysłu naftowego.

Dzisiejszy kartel naftowy, stojący na wątlých głąbianych nogach, odmawia nam dziś zabierania głosu w sprawach naftowych i odmawia nam w przededniu ostatniej katastrofy grożącej nam przez możliwość otwarcia naszych granic na import obcej ropy rumuńskiej, prawa obrony naszego kraju i przemysłu przed tem nieszczęściem.

Pokazaliśmy wiele cierpliwości i wiele dobrej woli, gdy na życzenie naszego ministra przemysłu i handlu prawie przez rok cały ostatni oczekaliśmy i pertraktowaliśmy z następcami tych nowoczesnych niszczącej przemysłu naftowego. Dziś trzeba przy stać do obrony odrębnej i do zaatakowania wrogów naszych tam, gdzie są najstabsi, by następnie pokolenie nie mogły nam zarzucić, że zmarnowaliśmy lekkomyślnie te nasze polskie bogactwa i dopuściliśmy, że z kraju produkującego dawniej wielką ropę i zasilającego nią państwa sąsiadnie, staliśmy się rynkiem zbytu dla zagranicznych produktów naftowych.

Tę walkę naszą obronną jest jednocześnie się nasze w związku Polskich przemysłowców naftowych, w którym zebrał się powinna cała nasza ropa produkenta jak borysławskaja i marek specjalnych, nabywanie własnych krajowych rafinerii i zwalczanie kartelu zagranicznych firm naszymi produktami naftowymi na rynku krajowym i zagranicznym. Zjazd przemysłowców naftowych po wysłuchaniu referenta przystąpił do dyskusji, w której zabierał głos najwłaściwiej przemysłowcy krajowi i uchwalili następnie jednogłośnie następujące rezolucje i dyrektywy dla Zarządu Związku:

- 1) Dążyć do bezwzględnego wzmożenia Związku Polskich Przemysłowców Naftowych, do którego należeć powinien każdy nawet najmniejszy producent.
- 2) Związek ma uczynić starania by cała produkcja krajowa przechodziła przez ręce Związku.
- 3) Związek ma zaraz przystąpić do kupna

względnie do wydzierżawienia krajowych rafinerii, w których ta produkcja ma być w całości przerabiana

4) Związek ma zorganizować swoje biura sprzedaży produktów naftowych i pół-produktów w kraju i zagranicą.

5) Cena ropy marki Borysław ma wynosić minimalnie kopę 225 dolarów, zaś cena ropy marek specjalnych ma być odbierana wedle nowo uzgodnionego klucza w stosunku do cen ropy Borysławia.

6) Związek dążyć ma do bezwzględnego podniesienia funduszy wierzniczych przynajmniej do minimalnej wysokości 5 milionów rocznie i do oddania go do wyłącznej dyspozycji firm krajowych za pośrednictwem Związku Polskich Przemysłowców.

7) Związek dążyć ma do natychmiastowego zwolnienia Państwowego Rady naftowej, która uzupełniona być powinna najpoważniejszymi dawnymi przemysłowcami naftowymi, nie zaś urzędnikami koncernów zagranicznych.

8) Związek dążyć ma do tego by Rząd zamianował przynajmniej 2-3 członków Związku Polskich Przemysłowców Naftowych do Rady Nadzorczej Polminu, dla których i za których pieniądze Polmin został założony.

Z ważniejszych przemówień na Zjeździe poza referatem p. inż. Wł. Dunki de Sajo wymienić należy przemówienie pp. posła d- ra Wojciechowskiego, d- ra Rosenberga, dyr. Longehamps, dyr. Herza dyr. Winiarza i sekr. Szlemfistowskiego, którzy wzywają w przemowach swoich stanęli na wysokości chwili i w których przemówieniach przeblądała wielka troska o upadający przemysł naftowy i przebiegało żyrozenie by Rząd nasz przekonał się już dosadnie dokąd zmierza polityka, która prowadzi kartel naftowy, poważą swoją zmianę kierunku jej i na doradców swoich powołał nie chwiliowych urzędników zagranicznych koncernów, lecz dawnych polskich przemysłowców niezależnych obywateli Państwa, który przemysł ten nasz z dzisiejszych ruin będą musieli odbudować.

Na zjeździe tym Przemysłowcy naftowi uchwalili jednomyślnie podziękowanie p. Ministrowi E. Kwiatkowskiemu za utworzenie funduszu wierzniczego przez wstawienie do budżetu i przeprowadzenie uchwały w sumie 750,000 zł.

Równocześnie stwierdzono, że powyższa kwota przez kompresję tegorocznego budżetu jest niemal znikoma w kierunku do potrzeb wierzniczej i wyrażono wobec tego przekonanie, że suma powyższa winna być w całości w b. r. wpłacona w myśl jej przeznaczenia.

Kolonja wakacyjna im. Józefa Piłsudskiego.

Kiedyś w ubiegłym roku na łamach tego pisma rzucili myśl zorganizowanie stałych, bezpłatnych kolonij letnich dla najuboższej polskiej dziatwy, wytworzyła się dziwna atmosfera. Jedni z niedowierzaniem — śmiejąc się — twierdzili, że to „błyskotka” — przypatrywali się akcji, której nie wroźono długiego żywota, a która uważano raczej za „błyskotkę”, za „zapal słomiany”. Inni wręcz twierdzili: „to się nie da zrobić”. Znaleźli się wreszcie „fachowcy doświadczeni”, którzy nie zawahali się w swej prasie podkopywać znaczenia, były częściowo zrealizowane myśli, a sprawozdanie „Kolonij wak.”, mające na cel przedstawienie społeczeństwu biegu sprawy, poprosiło wysławieli, do wodać, że nie nadzwyczajnego się nie dzieje, że to „już było”, a całą akcję uznali za „reklamę”. Nie wiedzieli i nie rozumieli ci panowie że można jakąś pracę podjąć, nie dla osobistego interesu, że można pracować w tem przekonaniu, że spełnia się tylko obowiązek, tem milszy, że nakazany przez czynny przykład Tego, który prace dla społeczeństwa z pominięciem osobistych korzyści, uznał za jedyny miernik wartości obywatela, który jest dla nas najwyższym symbolem czynnej miłości Ojczyzny.

Przynajmniej, że prace podjęliśmy pod tym wpływem i dlatego nazwaliśmy kolonij imieniem Marszałka Piłsudskiego, gdyż miała ta kolonja być wyrazem zrozumienia Jego wielkich myśli o pracy nad uzdrowieniem dziatwy i była niejako podarkiem imiennym dla Wodza, gdyż z okazji imienin Jego myśli zrealizowali. A może to za

boleło, że to właśnie z tej strony wyszło? Ale nie mamy wcale zamiaru polemizować na ten temat. Niech społeczeństwo samo oceni, czymy wykonaliśmy podjęta prace, która zresztą uważamy za początek w tej dziedzinie. Oto fakty:

Do 1928 r. nie było w naszym Zagłębiu kolonii dla dzieci bezrobotnych i wogóle dla najuboższych, którzy nawet myśleć nie mogą o wysłaniu swych dzieci na wakacje. Temu chyba „opozycja” i „Dziennik Ludowy” nie zaprzeczy!

I dopiero myślni do uskuteczniłi zaraz w pierwszym roku naszych wpływów na samorząd. Z naszej inicjatywy powstały dwie kolonie. Jedna w Tuszanowiek, druga w Borysławiu w Gminie chrześcijańskiej. W obu koloniach zupełnie bezpłatnie korzystano w zeszłym roku razem przeszło 300 dzieci, w tym roku tylko w miesiącu lipcu już przeszło 200 dzieci. W sierpniu dalszych 200 dzieci wyjeżdża. Razem więc w ciągu dwóch lat 700 dzieci.

Pomniemy zeszły rok. Teraz po wakacjach wraça przeszło 400 dzieci wypracowanych i zdrowych, ze świeżymi siłami. Ile z tych wyrwało wprost ze straszliwych masek choroby gruźlicznej, tak się szerzącej, ile wyratowano przed ostatecznym wycieńczeniem słabych i, wyczerpanych brakiem powietrza i świeżego powietrza, ile zdolnej młodzieży umożliwiono dalszą pracę nad wykształceniem się. A ile z tych odda swe siły na usługi społeczeństwa, pomniych tego, że spłacają dług ongi! zaciąg niety.

W najbliższym czasie złożymy dokładne sprawozdanie w tej sprawie podając procentowo ilość dzieci korzystających kolonii, bezrobotnych, sierot i. p.

Każdy bezstronny, a nawet najrzeczliwszy „opozycjonista” musi przyznać, że nasza praca nad podniesieniem zdrowotności społeczeństwa ma doniosłe znaczenie i wybiega daleko poza ramy „obiecane” jakimi sążuje „opozycja”. A ta realna praca dla społeczeństwa, to nasza zadania.

bowiem przez koleje polskie niższe na frachty przewozowe nie są niczem innem, jak taką samą, spójną niższą koleją, w jakiej korzystają niektóre kopalnie angielskie przy przewozi swego węgla na pewnych liniach kolejowych. Zresztą — w porównaniu z węglem angielskim — kopalnie polskie ponoszą większe ciężary w formie dalekiego frachtu kolejowego do portu.

„Kwestja ta — pisze autor — jest sprawą wewnętrzna polska, do której krytykowania inne narody nie posiadają chyba prawa!”

Geograficznie biorąc, Anglja jest znacznie lepiej położona od Polski i ma możność zbytu swego węgla na innych rynkach. Jako kompensatę za to ustępstwo, jakie zrobiono na korzyść Polski, „Polska skazana jest na rymoli położone nad Bałtykiem i na tym terenie domagać się będzie stanowczo, aby Anglja używała jej możliwości egzystencji!” — kończy szwedzki kupiec.

P. G.

Polski węgiel a szwedzki bilans handlowy.

Z powodu utrzymania się Polski przy przetargu na dostawę węgla dla kolei szwedzkiej, prasa angielska rozważa żale, utyskując nad pominięciem Anglii, która otrzymała zamówienie tylko na 2.000 ton, podczas gdy całą resztę — Polska. Prasa angielska zapomina, że kopalnie polskie zaoszczędziły mimo strat znacznych, daleko niższe ceny od angielskich. Kopalnie polskie zgodziły się na ceny od 11 9 do 12 szylingów.

Prasa angielska usiłuje pozatem dowieść, że właśnie Anglja powinna otrzymać to zamówienie, gdyż Szwecja jest dla Anglii znaczącym dostawcą różnych towarów i w szczególności, masa drzewna i wszelkie inne gatunki drzewa, — podczas gdy Polska sprowadza ze Szwecji znikomo małe ilości towarów. Ponadto Anglii powołują się na istnienie między Anglja a Szwecja regularnej komunikacji żeglugaowej. Wszystkie te fakty powinny być skłonić — oczywiście według zdania prasy angielskiej, rząd szwedzkiej kolei państwowych do przyjęcia ofert angielskich.

Z okazji tego niezadowolona kół angielskich zabrał głos w szwedzkim dzienniku „Svenka Dagbladet” jeden z wybitnych fachowców w dziedzinie handlu węglem p. Rönström. Pisze on między innymi: „Niezrozumiała jest skarga kół angielskich i skierowanie uwagi na stronę Szwecji, że powinna ona zakupować węgiel u swych dawnych dostawców. Niewiadomo, na czym żądanie to jest oparte, gdyż niema wypadku, ażeby Anglii kiedykolwiek faworyzował nasz kraj, lub ażeby przemysł węglowy angielski darował nam setki tysięcy koron, czyli taką sumę, jaką zaoszczędziły ostatnio koleje państwowe w Szwecji przy zakupie węgla polskiego”

„Przyjrzyjmy się teraz tej sprawie z punktu widzenia polskiego” — pisze dalej p. Rönström. — „Pomimo, że Polska wie doskonale, iż węgiel polski pod względem gatunkowości przewyższa angielski i szkocki, przylgająca się ona milożać, gdy w ciągu lat paru Szwecja zakupowała dla kolei państwowych węgiel wyłącznie angielski. Zakupy te obejmowały każdorazowo po kilkaset tysięcy ton. Polska, mimo iż ceny węgla angielskiego równały się cenom węgla polskiego, uważała że szwedzkie koleje państwowe posiadały poważne powody zakupywania węgla angielskiego. W każdym bądź razie nie słyszano nigdy ze strony Polski płaczących narzekaw, pomimo że sytuacja kopalń polskich była nieraz bardzo ciężka. Kopalnie polskie zmuszone były zwalniać kilkadziesiąt tysięcy robotników oraz gromadzić węgiel na zwalniał, ażeby nie wstrzymać całkowicie lego

wydobycia. Z rząd kolei szwedzkiej skorzystał tu więc z tej sytuacji, w której Polska sprzedaje węgiel po cenach, jakie każdy fachowiec musi uznać za rekordowo niskie. W tym wypadku krytyka angielska jest nie na miejscu”.

Wystąpienie polski, jako dostawcy węgla posiada dla Szwecji większe znaczenie, niżby się to na pozór wydawało. Gdyby Polska nie wystąpiła jako konkurent na szwedzkim rynku węglowym, śmiało można stwierdzić, że bilans handlowy Szwecji wyglądałby zupełnie inaczej. Zarówno koleje, jak i przemysł szwedzki, wykazałyby niewątpliwie znacznie gorsze wyniki. Dlatego też zjawilo się w Szwecji uznanie dla węgla polskiego i wyraża się ono stałym i wzrastającym popytem.

Twierdzenie eksporterów angielskich o rzekome subwencjonowaniu węgla polskiego przez państwo polskie na niezajomość spraw, gdyż Polska de facto nie subwencjonuje eksportu węgla. Udzielano

Pamiętajcie o zabezpieczeniu przyszłości waszych najbliższych i zapewnieniu im bestroskiego jutra!

przez ubezpieczenie swego życia w

„KOTWICY”

(Ankerze)

najstarszem wiedeńskiem towarzystwie ubezpieczeniowym o trzeczmilljonyowym kapitale zakładowym i STUMILIONOWEJ REZERWIE.

TOW UBEZPIECZEŃ

„KOTWICA”

(„ANKER”)

Dyrekcja na Rzeczp. Polskę
LWÓW, ul. Sykstuska 35.

Przedstawiciele Towarzystwa w każdej miejscowości.

Daj grosz na budowę stadjonu

KRONIKA NAFTOWA.

Stan z dnia 1 b. m.

Violetta gł. 942,50 m, rury 10", incoceramy nasunięte, produkcja z żyłkowania i wybuchowa 5 cyst. dz. i 5 m³/min. gazu.

Zygmunt V gł. 650 m, rury 12 w. nasunięte.

Ratoczyn XI gł. 1697 m, rury 5", eocen dolny.

Ratoczyn 27 gł. 1548 m, rury 7", eocen dolny, wiercei i tłokuje 200 kg. ropy dz.

Joffre I gł. 1723 m, piaskowice jamneńskie.

Gdańsk zasypano otwór do gł. 1464 m, skutkiem czego produkcja wzrosła do 8000 kg. ropy dz. i 24 m³/min. gazu.

Bogdan gł. 132 m, rury 16", w. nasunięte.

Callien gł. 877 m. rury 10", w. nasunięte.

Ropa gł. 1362 m, rury 7", nasunięte.

Petalne II gł. 868 m, rury 10", w. nasunięte.

Bitumen 67 gł. 809 m. rury 10", w. nasunięte.

Min. Kwiatkowski gł. 300 m. rury 10", w. nasunięte.

Gal. Bitumen A 1 gł. 896 m. rury 10", w. nasunięte.

Gal. Bitumen A 2 gł. 1394 m. rury 7", w. nasunięte.

Sasyk VI gł. 1494 m. w. popielskie. produkcja 4800 kg. ropy dz. i 18 m³/min. gazu.

Sosnkowski III produkcja 2 cyst. ropy dz. i 18 m³/min. gazu.

Stan z 4 bm,

Stateland Południe gł. 1190 m, rury 8 1/2", w. polaniczkie

g. Sikorski gł. 953 m. rury 8 1/2". w nasunięte, rurami 10", zamknięto wodę w gł. 911 m.

Arkadja gł. 1562 m, rury 6 1/2" w. menilitowe wiercei i tłokuje 2000 kg. ropy dz.

Emil Parnas gł. 844 m, rury 10", w. nasunięte

Zawisza Czarny II, gł. 1537 m, rury 6", w. popielskie.

Sfinks gł. 1651 m rury 4 1/2", eocen dolny

Klino
CoLoSsEUM
Klino

Do poniedziałku 11 bm.
„Anny szuka męża”

ary wesole komedia z A. Ondra, Z Arno i Fittererem

W sobotę i niedzielę poranki
Kobleta na śliskiej drodze

z Igo Symen i Arletie Marschall,

Jaberg gl. 1400 m, rury 6" w. menilitowe wierzci i tłokuje 500 kg. ropy dz.

James Forbes gl. 707 m, rury 10", w nasunięte

Pasteur II gl. 1872 m, rury 5", piaskowice boryslawski i wobec negatywnego wyniku zasypuje się otwór celem eksploatacji wyższych horyzontów.

Komitet Gmin Zagłębia Naftowego
L. 14451 30

Boryslaw, dnia 6. sierpnia 1930 r.

Przedmiot: Budowa tanich mieszkań robotniczych,

PRZETARG

Komitet Gmin Zagłębia Naftowego budowy tanich mieszkań robotniczych w Zagłębiu Boryslawianem ogłasza pisemny przetarg ofertowy na budowę 3 bloków mieszkalnych o kubaturze około 3 x 10.000 m³.

Publiczne otwarcie ofert nastąpi dnia 24. sierpnia 1930 r. o godz. 12-tej w Magistracie miasta Boryslawia.

Oferty w zapieczętowanych kopertach z napisem „Oferta na budowę tanich mieszkań robotniczych” należy składać w M. O. T. Magistratu miasta Boryslawia najpóźniej o godz. 10-tej dnia 24. sierpnia 1930 r.—

Do oferty dołączyć należy dowód złożenia w kasie miejskiej miasta Boryslawia wadium w wysokości 5 proc. oferowanej kwoty—

Ślepe kosztorysy otrzymać można w M. O. T. miasta Boryslawia za zwrot kosztów wykonania 10 zł.— Tam również można codziennie w godzinach urzędowych przejrzeć szczegółowe projekty, szczególne warunki budowy oraz przepisy tymczasowe o oddaniu państwowych dostaw i robót z dnia 31 lipca 1926 r.—

Komitet budowy zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferentów bez względu na wysokość oferowanej kwoty oraz prawo zredukowania ilości robót w zależności od wyniku przetargu względnie niekorzystania z żadnych z wniesionych ofert.

Za Komitet Gmin Zagłębia Naftowego:

Inż. PAWEŁ LENIECKI m. p.

Drohobycz

Pow. Kasa Oszczędności przystąpiła już do udzielania pożyczek rzemieślniczek.

Wydział powiatowy uchwalił zakupić 24 helmów i pasów strażackich. Ochotnicza Straż Poż. w Rychciach zakupuje pełne undurumowne własnym kosztem. Gminy Łużek dolny i Opa-

ka wybudowały nowe remizy na sikawki, a ta ostatnia zakupiła nową sikawkę.

Ze Zw. Strzeleckiego Oddział Drohobycz wystawił na marsz szlakiem Kadrowki drużyny z ub. Kmdt. Lenertem na czele. Festyn w Podbuziu, dzięki dobrej organizacji p. p. Ogniewskiego, Dr. Ruczki i Gołębiowskiego udał się 3 b. m. po zmroku zabawa przeniosła się pod dach i tam bawiono się ochoczo do rana.

Morderstwo Dnia 2 b. m. zastrzelili występując z karabinu Jan Lewandowski meza wraz z chłanki Fedia Hajduka, lat 38, z Letni. Lewandowskiego oraz Katarzynie Hajduk arestowanego.

Gruba ryba Dnia 1 b. m. usiłowali komuniści urządzić zgromadzenie na pl. Smolki. Na zgromadzeniu nie chciał przemawiać nowy wybrany z okręgu łuckiego poseł Michał Durdała, został arestowany wraz z towarzyszem swym Zygmuntem Gentlerem ze Lwowa. Poseł Durdała nie składał jeszcze ślubowania poselskiego, wobec czego jest jeszcze „tykalny”.

Kradzieże. Arestowano tu Ilkę Buczaka z Brześcian i Franciszka Massingera, woźnego pocztowego, za szereg drobnych kradzieży u Bronisławy Rotyk, Allina Kamernama, Jakuba Ockera i Kaubesa. P. Hernie Reissowej skradziono z wozu w drodze z Medenicy do Opar walizkę z garderobą. Służący z kawiarni Scholza, Jan Ulner ukradł A. Leppert biżuterię wartości 215 zł. Anna Kwarcik z Rychlic ukradła Fesli Kutoniak garderobę.

Znowu autobusy. Wskutek stroczenia się autobusu Monastery z Hubicz wybuchła panika w wozie. Racheli Kanguenauer z Rybnika złamała przy wyskakiwaniu nogę.

Plajatyki. Mieczysław Feld uderzył cęglą w czło i pobił Wincentego Panciuka.

Boryslaw.

Dancing urządzony staraniem Akademickiego Kola Boryslawian odbędzie się dnia 9 b. m. w sali szkola. Przygotowań będzie znany zespół jazz-bandowy ze Strypy p. Kardasza. Zabawa zapowiada się bardzo dobrze.

Ze Zw. Urz. Adm. Sekcja kulturalno oświatowa przy Kole Urzędników Administracyjnych w Boryslawiu zamierza zorganizować teatr amatorski w miesiącu wrześniu br. Zadaniem teatru amatorskiego będzie przestudiowanie kilku sztuk scenicznych i w miarę możliwości odgranie tychże. Chcący brać udział w zespole amatorskim zechcą zgłosić się w sekretariacie Kola codziennie od godz. 6-7 wiecz. (tel. Nr. 6-31). Zgłoszenia tak członków jak i nie członków przyjmuje się do dnia 30. sierpnia br.

Sekcja kulturalno - oświatowa przy Kole Urz. Adm. w Boryslawiu urządziła we wrześniu br. w lokalu Kasyna turniej szachowy, w którym będą mogli uczestniczyć członkowie i nie członkowie za opłatą 2 zł. Reflektują na wzięcie udziału w turnieju zechcą zgłosić się w sekretariacie Kola codziennie od 6-7 wiecz. (tel. Nr. 6-31). Zgłoszenia przyjmuje się do dnia 30. sierpnia br.

Stan bezrobocia. W czasie od 31 ub. m. do 6 b. m. było u nas rejestrowanych bezrobotnych 1994 w poprzednim zaś tygodniu było 2010. Ustawowe zasiłki w czasie od 28 ub. m. do 3 b. m. pobierało 236 na ogólną sumę 4193'44 zł. wypłaconych zasiłków.

Od najmłodszych lat trzeba uczyć młode pokolenie oszczędności: Ofiaruj więc dziecku swemu skarbonkę Komunalnej Kasy Oszczędności, a w ten sposób wzbudź w nim zmysł oszczędności i zapewnisz mu dobrobyt.

Repertuar Kina Colosseum: Do poniedziałku świętna komedia „ANNY SZUKA MEŻA” a w Onią Ondrą. Zygrydem Arno i Fulterem. W sobotę i niedzielę poranek „KOBIETA ŚLIŚKIEJ DRODZE” z Igo Symem i Arlette Marschal. Wkrótce „SPRYSYŻENIE TRZECH” film Ufy z Jenny Jugo, podwójny program; „RYWAL TORREADORA” z Ch Chaplinem i „MIŁOŚCI AKTORKI” z Pola Negri, na poranek „O CZEM SIĘ NIE MÓWI RODZICOM”.

Rozwój sportu marszowego w Polsce.

Sport marszowy datuje się w Polsce od czasów przedwojennych. Kolejką jego jest Lwów, gdzie sport ten uprawiany był w postaci t. zw. chodu lekko-atletycznego na bieżniach lub przy większych dystansach na szosach. Do dziś jeszcze utrzymały się przedwojenne rekordy M. Wudkiewicza (klub „Czarni” Kwów) na 3, 5 i 10 kilometrów J. Jajusa (klub „Pogoń” Lwów) rekord godzinny w przebytych efektywnie 11.371 m.

W okresie powojennym marsz coraz bardziej zniżył z programu zawodów lekko-atletycznych. Zławsza pierwsze lata świadczyły o nielicznym ujęciu tego zagadnienia.

Ostatnio jednak Międzynarodowy Związek Lekko-atletyczny wprowadza znów 50 km, chód szosowy. Władz na tem marsze w undurumowaniu i z bronią wprowadza u nas Związek Strzelecki w r. 1924, jako ważny element Przyniesienia Wojskowego. W roku tym w sierpniu odbył się mianowicie pierwszy „marsz Szlakiem Kadrowki (122 km) w 3-ech etapach z Krakowa do Kielec.

Inicjatywa ta znalazła odzew w szerokiach masach, które poprzednio nie mogły realizować swych tęsknot sportowych, nie rozporządzając ani odpowiednim sprzętem sportowym, ani instruktorami. Marsze przyjęły się w tych warunkach nagminnie, a o wzroście zainteresowań świadczą poniższe cyfry:

lata	liczba uczestników	Marsz Szlakiem Kadrowki	Marsz Sulejówkę-Warszawę
1924	94	78	24 g. 06 m. 00 s.
1925	182	117	18 „ 18 „ 08 „
1926	910	650	16 „ 28 „ 47 „
1927	899	714	15 „ 13 „ 00 „
1928	842	721	12 „ 55 „ 15 „
1929	986	890	15 „ 05 „ 35 „
			(nowe przepisy)
1926	312	312	3 „ 07 „ 26 „
1927	596	407	2 „ 30 „ 36 „
1928	1417	1233	1 „ 55 „ 06 „
1929	1908	1733	1 „ 48 „ 10 „

Życie sportowe wymagało jednak ciągłych dalszych reform i marsze ulegały z roku na rok pewnym zmianom, dążącym przede wszystkim do poprawienia warunków zdrowotnych i sportowych. Gdy osiągnięto dla marszów popularność, ograniczono przedewszystkiem możliwość biegu, dozwolono przybywać do mety w niepełnych drużynach (najmniej 10 ludzi), by tem samem nie ciągnąć z sobą zawodników zmęczonych i chorych, nakazano zwrócić marszu, wprowadzono przymusowo 15-minutowe wypoczynki na każdym etapie, — jednym łowem sanowano marsz jak się dało.

Najdalej jednak idące zmiany wprowadza regulamin roku bieżącego. Do marszu wprowadza mianowicie nowe współzawodnictwo w postaci sztelrania z broni długiej wojskowej do tarcz położonych na odległość 100 m. Nie wystarczy więc dzisiaj tylko dobrze maszerować. Trzeba również dobrze strzelać. Ponieważ szybkość marszu naszych piechurów jest dostateczna, walczyć teraz muszą łożyni o palmę pierwszeństwa łącznie ze strzelaniem.

Drugą wielką innowacją — to wprowadzenie eliminacji powiatowej i okręgowej. Kto dawnie

POLECAMY

Pierwszorządną gazolinę

Z GAZOLINIARNI

Gminy Chrześcijańskiej

zgłoszenia u pełnomocnika Władysława

Fieberta.

